

136. sz. Egyezmény

a benzolártalmak elleni védekezésről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1971. június 2-án ötvenhatodik ülészakára ült össze, és

Miután úgy határozott, hogy elfogad a benzolártalmak elleni védekezésről szóló különböző javaslatokat, amely kérdés az ülészak napirendjének hatodik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1971. június 23-án elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A benzolról szóló 1971. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

Jelen Egyezmény vonatkozik minden olyan tevékenységre, amelynek során a munkavállalók ki vannak téve -

- (a) a C₆H₆ vegyjelű, aromás benzol szénhidrogénnek, a továbbiakban "benzol"-nak,
- (b) olyan termékeknek, amelyeknek benzoltartalma meghaladja az egy térfogatszázalékot, a továbbiakban "benzol tartalmú termékek"-nek.
- (c)

2. cikk

1. Amennyiben ártalmatlan vagy kevésbé veszélyes anyagok állnak rendelkezésre, a benzol vagy a benzoltartalmú anyagok helyett azokat kell használni.

2. A jelen cikk (1) bekezdése nem vonatkozik:

- (a) a benzol előállítására;
- (b) a benzolnak szintetikus vegyi eljárásoknál történő alkalmazására;
- (c) a benzolnak gépek üzemanyagaként történő felhasználására;
- (d) a laboratóriumokban végzett analitikai és kutatómunkára.

3. cikk

1. Az országok illetékes hatóságai ideiglenesen eltéréseket engedélyezhetnek a jelen Egyezmény 1. cikk (b) albekezdésében ismertetett egyszázalékos aránytól, valamint a 2. cikk (1) bekezdésének megkötéseitől az érintett munkaadók és munkavállalók legrepresentatívabb szerveivel - ha ilyenek vannak - folytatott konzultációk során meghatározott feltételekkel és időtartammal.

2. Ebben az esetben a szóban forgó tagállamnak a jelen Egyezmény alkalmazására vonatkozó, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke szerint

benyújtott jelentésében ismertetni kell a részleges eltérés, valamint az Egyezmény feltételei teljes mértékű alkalmazásának irányában tett fejlődés jogi és gyakorlati helyzetét.

3. Az Egyezmény hatálybalépésének idejétől számított három év lejártával a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa a Konferencia számára a jelen cikk 1. és 2. bekezdésével kapcsolatosan jelentést készít, amely olyan javaslatokat kell, hogy tartalmazzon, amelyek az ügy előremozdítása szempontjából fontosak.

4. cikk

1. A benzol és benzoltartalmú termékek felhasználását a belföldi törvényhozás által meghatározandó munkáknál meg kell tiltani.

2. Ennek a tilalomnak legalább ki kell terjednie a benzolnak és a benzoltartalmú anyagoknak hígítószerként és oldószerként történő felhasználására, kivéve akkor, ha a műveletet zárt térben vagy ezzel azonos biztonsági feltételeket nyújtó eljárásokkal végzik.

5. cikk

Műszaki és munka-egészségügyi intézkedéseket kell foganatosítani annak érdekében, hogy biztosítsák a benzollal és a benzoltartalmú anyagokkal foglalkozó munkavállalók hatékony védelmét.

6. cikk

1. Azokban a helyiségekben, amelyekben benzolt vagy benzol tartalmú anyagokat gyártanak, kezelnek vagy felhasználnak, minden szükséges intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy megelőzzék a benzol gőzök felszabadulását a munkahely légkörében.

2. Abban az esetben, ha a munkavállalók benzolnak vagy benzol tartalmú anyagoknak vannak kitéve, a munkaadónak intézkednie kell annak érdekében, hogy a benzolkoncentráció a munkahely légkörében ne haladhassa meg az illetékes hatóság által meghatározott maximumot, amelynek felső értéke nem haladhatja meg a 25 milliommól részecskét (80 mg/köbméter).

3. Az illetékes hatóságnak kell meghatároznia azt a módszert, amellyel a benzol koncentráció a munkahely légkörében megállapítandó.

7. cikk

1. A benzol vagy a benzoltartalmú anyagok felhasználásával járó munkákat lehetőség szerint zárt térben kell végezni.

2. Abban az esetben, ha nem lehetséges zárt tér használata azokon a munkahelyeken, ahol benzolt vagy benzoltartalmú anyagokat használnak fel, a helyiségeket megfelelő berendezéssel kell ellátni a benzol gázoknak a munkavállalók egészségvédelme érdekében szükséges mértékű eltávolításának biztosítására.

8. cikk

1. Minden olyan munkavállalót, aki folyékony benzollal vagy folyékony benzoltartalmú anyaggal kerülhet érintkezésbe, megfelelő egyéni védőeszközzel kell ellátni annak érdekében, hogy megakadályozzák a bőrön keresztül történő abszorpció kockázatát.

2. Azon munkavállalókat, akik sajátos okoknál fogva a jelen Egyezmény 6. cikke 2. bekezdésében feltüntetett maximumnál magasabb koncentrációnak vannak kitéve a munkahely légkörében, megfelelő egyéni védőeszközökkel el kell látni annak érdekében, hogy megvédjék őket a benzolgáz belélegzésének a kockázatától; azt az időszakot, amelynek során ennek ki vannak téve, a lehetséges határig korlátozni kell.

9. cikk

1. Azokat a munkavállalókat, akik munkájuk során benzolnak vagy benzoltartalmú anyagoknak vannak kitéve, alá kell vetni

- (a) munkába állításuk előtt mélyreható orvosi alkalmassági vizsgálatnak, amely vérvizsgálatot is tartalmaz;
- (b) későbbi időszakos vizsgálatoknak, amelyek biológiai vizsgálatokat (beleértve a vérvizsgálatot is) tartalmaznak, és amelyeket az országos törvényhozás által meghatározott időszakokban végeznek el.

2. Az adott ország illetékes hatósága, az érintett munkaadók és a munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel folytatott előzetes konzultáció után, amennyiben ilyenek léteznek, a munkavállalók meghatározott kategóriái tekintetében az előző bekezdésben feltüntetett rendelkezések alól kivételeket engedélyezhet.

10. cikk

1. A jelen Egyezmény 9. cikke 1. bekezdésében feltüntetett orvosi vizsgálatokat

- (a) az illetékes hatóság által erre felhatalmazott szakképzett orvos végezheti, szükség esetén az illetékes laboratóriumok segítségével;
- (b) megfelelő módon igazolni kell.

2. Az orvosi vizsgálatok nem járhatnak költségekkel az érintett munkavállalók számára.

11. cikk

1. Azokat a nőket, akiknek terhességét orvosilag megállapították, és szoptató anyákat ne foglalkoztassák olyan munkákon, amelyeknél benzolnak vagy benzoltartalmú anyagoknak vannak kitéve.

2. 18 évnél fiatalabb személyeket nem szabad olyan munkákon foglalkoztatni, amelyeknél benzolnak vagy benzoltartalmú anyagoknak vannak kitéve. Ezt a tilalmat nem kell alkalmazni azokra a fiatal személyekre, akik oktatásban vagy képzésben részesülnek, és akik megfelelő szakmai és orvosi felügyelet alatt állnak.

12. cikk

A "benzol" szót és a szükséges veszélyjelzést jól látható módon fel kell tüntetni, minden benzol vagy benzoltartalmú anyagot tartalmazó tartályon.

13. cikk

Minden tagállam tegyen megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy minden olyan munkavállaló, aki benzolnak vagy benzoltartalmú anyagnak van kitéve, megfelelő kioktatásban részesüljön egészségének megóvása és a balesetek elkerülése érdekében szükséges intézkedésekről, valamint azokról az intézkedésekről, amelyeket a mérgezés tünetei esetén foganatosítani kell.

14. cikk

Minden tagállam, amely ratifikálja a jelen Egyezményt, köteles:

- (a) törvényhozás útján vagy bármilyen más, az ország gyakorlatának vagy feltételeinek megfelelő módon megtenni minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy érvényt szerezzen a jelen Egyezmény rendelkezéseinek;
- (b) kijelölni országa gyakorlatának megfelelően azt a személyt vagy azokat a személyeket, akiknek feladata a jelen Egyezmény rendelkezései végrehajtásának a biztosítása;
- (c) létrehozni a megfelelő felügyeleti szerveket a jelen Egyezmény rendelkezései alkalmazásának ellenőrzésére vagy meggyőződni arról, hogy a megfelelő ellenőrzés biztosítva van-e.

15. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

16. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

17. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá után egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

18. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

19. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében, valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

20. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

21. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 17. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

22. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.